

Vergelijkende studie over de remuneratie van het Zelfstandig Academisch Personeel (ZAP) aan de universiteiten in Vlaanderen (mei 2009)

In opdracht van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming en in naam van de VLIR werd aan de Hay Group de opdracht gegeven om een vergelijkende studie te maken over de verloning van het ZAP aan de Vlaamse universiteiten.

De vergelijking werd uitgevoerd voor een aantal wel omschreven ZAP-profielen, met name voor docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar.

In de studie wordt een vergelijking gemaakt van het totale remuneratiepakket (inclusief vaste benoeming en pensioen) met vergelijkbare functies naar inhoud en verantwoordelijkheden in de privésector in België.

Tevens wordt een vergelijking gemaakt van de evolutie van de barema's tussen 1993 en 2008 met de evolutie van de lonen in de privésector en de barema's in de overheidssector.

Tenslotte wordt een vergelijking van de verloning (vast salaris en extra's) gemaakt met vergelijkbare functies aan buitenlandse universiteiten op basis van een relatieve positionering ten opzichte van de privésector in elk van de betrokken landen. De internationale vergelijking omvat zes landen, met name Duitsland, Frankrijk, Nederland, VK, VSA en Zweden. Bij de internationale vergelijking worden de verschillen inzake omzetting van bruto naar netto meegenomen.

Uit de studie blijkt dat in vergelijking met de privésector in België alle ZAP-functies laag in de markt worden beloond.

De samenstelling van het totale remuneratiepakket verschilt sterk van wat men op de referentiemarkt vindt. Het academische beloningsbeleid legt voornamelijk de accenten op de voordelen van vaste benoeming en uitgesteld loon (pensioen).

Gemiddeld ligt het totale remuneratiepakket voor een docent en hoofddocent op 75% van de mediaan van vergelijkbare functies in de algemene markt. Voor hoogleraar is dat 69%, voor gewoon hoogleraar 73%. Bij de gewoon hoogleraar wordt het absolute plafond vrij snel bereikt. Het maximumloon voor gewoon hoogleraar bedraagt slechts 85% van de mediaanwaarde van de algemene markt en daalt tot ongeveer 60% voor de academische toppers.

Met betrekking tot de evolutie van de barema's in de afgelopen vijftien jaar zijn de barema's voor ZAP-functies nauwelijks aangepast, terwijl de algemene markt iets sneller stijgt dan de inflatie. Door de verhoging van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage in de periode 2001-2003 echter zijn de ZAP-barema's in hun totaliteit wel sneller geëvolueerd dan de algemene markt.

Bij de Vlaamse overheid werden tussentijdse aanpassingen doorgevoerd voor het middenkader (10%) en het topkader (15%), waardoor de verloning voor deze functies in de bestudeerde periode sterker gestegen is dan voor de ZAP-functies.

Uit de internationale vergelijking blijkt dat Vlaanderen zich inzake basissalaris in het midden van het peloton situeert. De relatieve verloning van haar academische functies in vergelijking met de lokale markt is vergelijkbaar met Nederland, Duitsland, VSA (met uitzondering van het profiel hoogleraar) en Zweden. Frankrijk positioneert zich relatief veel lager. In de VK is de remuneratiepraktijk voor academici veel competitiever en liggen de salarissen een stuk hoger. In de Angelsaksische landen is de mate van differentiatie binnen de academische verloning duidelijk groter.

In absolute bedragen en rekening houdend met de relatieve koopkracht kan het salarisbeleid voor het ZAP in Vlaanderen zich meten met de omringende landen. Het nominaal voordeel wordt echter volledig teniet gedaan door de hoge belastingdruk.

De volledige studie met bijlagen kan worden opgevraagd bij de VLIR (contactpersoon: Ina Dambre op het nummer 02/7925506 of via e-mail Ina.Dambre@vlir.be)